

IV.

Til Spørgsmaalet om Dreng-Overskudet
ved Børnefødsler.

Som bekendt fødes der flere Dreng end Piger. Næsten overalt finder man, naar man har et tilstrækkelig stort Antal Iagttagelser, blandt 1000 fødte Børn et Dreng-Overskud af imellem 10 og 15 (i Danmark 13). Den store Regelmæssighed i dette Forhold ophører imidlertid, naar man undersøger mindre Befolkningsgrupper — ikke at tale om, at der indenfor de enkelte Ægteskaber er en alt andet end ensartet Fordeling af Dreng- og Pigefødsler. Der opstaar da for Statistiken det Spørgsmaal, om Afvigelserne fra det normale Forhold udelukkende skyldes Tilfældigheder, eller om der kan paavises bestemte Aarsager, der begrunde et særlig stort eller lille Dreng-Overskud. Trods Opstillingen af talrige Hypoteser om de kønsbestemmende Aarsager, er man ingenlunde naaet til Klarhed over dette Forhold, og de Beviser, der hidtil ere leverede for, at Dreng-Overskudet varierer efter Reglerne for Sandsynlighedsregningen, ere næppe endnu underbyggede med et tilstrækkelig stort Erfaringsmateriale, til at Statistiken kan slaa sig til Ro.

Den ungarske Statistiker Körösy har i »Bulletin de l'Institut international de Statistique« (14. Bd., Hefte 4) meddelt nogle nye, interessante Bidrag til Spørgsmaalets Belysning.

Paa Grundlag af et stort og godt Erfaringsmateriale, omfattende samtlige Fødsler, der i Løbet af 30 Aar forefaldt i en og samme Kreds af Familjer (i Budapest), har Körösy undersøgt følgende Spørgsmaal:

1) Er det rigtigt, at Dreng-Overskudet skyldes den Omstændighed, at de fleste Forældre hellere ønske en Søn end en Datter, saaledes at Børneavlen i Ægteskabet oftere ophører efter Fødselen af en Dreng end efter Fødselen af en Pige?

2) Hvorvidt kan der paavises en Forbindelse mellem Sexualproportionen ved Børnefødslerne og Forældrenes Alder?

3) Er det rigtigt, at Dreng-Overskudet er særlig stort i jødiske Familjer?

4) Kan der paavises en Sammenhæng mellem Dreng-Overskudets Størrelse og Ægteskabets større eller mindre Frugtbarhed?

Særlig det sidste Moment, der ikke tidligere har været fremdraget til rationel statistisk Behandling, har Interesse, saa meget mere som Körösy her synes at være naaet til et positivt Resultat. Vi skulle i Korthed omtale hvert af de nævnte 4 Punkter.

Ad 1. Hvis Dreng-Overskudet skyldes, at Børneavlen i Ægteskabet hyppigere ophører efter Fødselen af en Søn end efter Fødselen af en Datter, maa Sexualproportionen stille sig anderledes, naar man alene betragter Førstefødslerne, end naar man betragter samtlige Fødsler. Dette viser sig imidlertid ikke at være Tilfældet, jfr. følgende Tal:

	Dreng	Piger	Antal Dreng for hver 100 Piger
Samtlige Fødsler.....	14791	14008	105.6
Førstefødsler	2204	2070	106.5

Dreng-Overskudet er ved Førstefødsler ikke mindre, men endog en Ubetydelighed større end ved samtlige Fødsler.

Ad 2. Efter den af Düsing opstillede Hypothese skulde der kunne ventes et forholdsvis stort Antal Drengfødsler, hvor Faderen er svagere (d. v. s. meget ældre eller yngre) end Moderen. Körösyes Undersøgelse kan maaske nok siges at give Støtte for denne Hypothese, for saa vidt som man i de Ægteskaber, hvor Faderen var enten mindst 16 Aar ældre end Moderen eller mindst 2 Aar yngre end Moderen, finder et Dreng-Overskud, der er betydeligt større end det normale (113 Dreng for

hver 100 Piger); men paa den anden Side kan det ikke paa Grundlag af Körösys Erfaringer paastaas, at Sexualproportionen varierer konstant med Aldersforskellen, se følgende Forholdstal:

Aldersforskel mellem Forældrene:	Antal Dreng for hver 100 Piger
Faderen mindst 16 Aar ældre.....	112.9
— 10—15 — —	102.5
— 6—9 — —	105.6
— 2—5 — —	107.0
— højst 1 Aar ældre eller højst 1 Aar yngre	101.3
— 2—5 Aar yngre.....	115.6
— 6—10 — —	107.1

Ad 3. Med Hensyn til Dreng-Overskudet i jødiske Familjer er der ganske æventyrlige Tal i Omløb. Eksempelvis kan det nævnes, at den officielle russiske Statistik angiver, at der blandt Jøderne i det evropæiske Rusland fødes 133 Dreng for hver 100 Piger, medens Forholdstallet i den øvrige Del af Befolkningen er 105. Saadanne Angivelser svare imidlertid næppe til det sande Forhold; det abnormt høje Tal fremkommer sandsynligvis ved, at man hyppigere forsømmer at anmelde en Pigefødsel end en Drengfødsel (Fødselen af en Dreng skal i den ortodokse Jødebefolkning betragtes som en langt vigtigere Begivenhed end Fødselen af en Pige). Blandt Jøderne i Posen angives Antallet af Drengfødsler for hver 100 Pigefødsler i Aarene 1819—64 til 112, men i Perioden 1864—73 til kun 106. Det er ikke rimeligt, at Sexualproportionen har forandret sig saaledes, som disse Tal angive, men sandsynligvis er Anmeldelsen af Pigefødsler i den senere Periode sket med større Fuldstændighed end i den tidligere. Gaar man til saadanne Lande, hvor der holdes et vaagent Øje med Fødselsanmeldelserne, finder man da ogsaa, at Dreng-Overskudet er omtrent ens i jødiske og ikke-jødiske Familjer; i Preussen f. Eks., hvor

Anmeldelsen sker for den verdslige Øvrighed, anmeldtes i Aarene 1893—1902:*)

	Drenge	Piger	Antal Drenge for hver 100 Piger
Børn af jødiske Forældre	39217	36916	106.2
— . ikke-jødiske —	6,363297	6,006133	105.9

Forskellen er altsaa her ganske uden Betydning, og til samme Resultat kommer Körösy, idet han henholdsvis for jødiske og for ikke-jødiske Ægteskaber finder Forholdstallene 106,9 og 105,3 Drenge for hver 100 Piger.

Ad 4. Til særlig »frugtbare« Ægteskaber henregner Körösy saadanne, i hvilke der er født mindst 5 Børn. (Herimod kan intet indvendes, selv om man ikke kan slutte, at de øvrige Ægteskaber alle ere mindre frugtbare; de børnefattige Ægteskaber indbefatte nemlig, ved Siden af de lidet frugtbare, ogsaa alle de Ægteskaber, som kun have varet kort Tid, og hvori der altsaa — trods gunstige fysiologiske Forudsætninger — kun kan være født faa Børn. Tagne som Helhed maa dog de børnefattige Ægteskaber være mindre frugtbare end dem, hvori der er født et større Antal Børn). I de Ægteskaber, hvori der er født mindst 5 Børn, finder Körösy 111,8 Drengefødsler for hver 100 Pigefødsler, for de øvrige Ægteskaber kun 100,5, og denne større Overvægt af Drengefødsler genfindes saavel i de Ægteskaber, hvor Aldersforskellen mellem Forældrene er ringe, som i dem, hvor den er stor, jfr. følgende Tal:

Aldersforskel mellem Forældrene:	i de særlig frugtbare Ægteskaber	i de øvrige Ægteskaber	Forskel
Faderen mindst 16 Aar ældre	138.2	94.7	43.5
— 10—15 — —	106.5	98.8	7.7
— 6—9 — —	111.7	100.9	10.8
— 2—5 — —	115.2	100.6	14.6
— højst 1 Aar ældre eller højst 1 Aar yngre .	102.9	99.9	3.0
— over 1 Aar yngre . . .	128.6	106.2	22.4

*) Arthur Ruppin: Die Juden der Gegenwart. Berlin 1904. (S. 99).

Paa det her sidst omtalte Punkt synes Körösys Undersøgelse at have ført til Resultater, der i hvert Fald indeholde en stærk Opfordring til at forfølge Spørgsmaalet videre. Selv om Problemet om de kønsbestemmende Aarsager i første Række er et fysiologisk, udelukker dette dog ikke, at de paagældende fysiologiske Grundlove kunne være underkastede Variationer under Indflydelse af statistisk paaviselige og maalelige Forhold.

V.

Landbrugets Gældbyrde i Preussen.

Paa Grundlag af Ansættelserne til Indkomstskat og de i Anledning af Skatteansættelsen tilvejebragte Oplysninger har man i Preussen udarbejdet en Statistik til Belysning af Forholdet mellem Formue og Gæld i den preussiske Landbrugsbefolkning. Undersøgelsen omfatter dog kun selvstændige Landbrugere og kun saadanne, hvis Hovederhverv er Landbrug.

Et raat Gennemsnit for de 629000 Landbrugere, der omfattes af Undersøgelsen, viser en gennemsnitlig Formueværdi af 45500 Rmk., og en gennemsnitlig Gæld af 12000 Rmk. Gælden udgør saaledes godt en Fjerdedel af Formueværdien (26,4 pCt.), men regner man kun Værdien af den faste Ejendom, naar Gælden 31 pCt. af denne. Gæld-Procenten er imidlertid ikke ens for smaa og store Landbrugere. Mindst er den for Smaabedrifterne (gennemsnitligt Jordtilliggende 8 Hektarer), hvor Gælden udgør ca. 19 pCt. af den samlede Formue, der her paa det nærmeste falder sammen med Værdien af den faste Ejendom. For de middelstore Bondebedrifter (gennemsnitligt Jordtilliggende 15 Hektarer) udgør Gælden ca. 21 pCt. af Totalformuen og 23 pCt. af Ejendomsværdien. For de større Bondebedrifter (gennemsnitlig 37 Hektarer Jordtilliggende) er Gælden 24 og 27 pCt. henholdsvis af